

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гаракаецца
Залатцама,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№13 (213) ВЕРАСЕНЬ 2016 ГОД

КАМПАНИЯ – 2016

ЧАРГОВЫ ЧЫНОЎНІК СТАЎ ДЭПУТАТАМ

Дэпутатам Палаты прадстаўнікоў па Гарадоцкай выбарчай акрузе абраны № 21 Віктар Мірош

Па папярэдніх дадзеных Цэнтрвыбаркама Беларусі за Віктара Вікенцьевіча Міраша прагаласавалі 63,4% выбаршчыкаў.

Кандыдатуру М. А. Лыхалата падтрымалі 8,2% выбаршчыкаў, В. А. Сямашку аддалі галасы 8%, за П. Ю. Іванова прагаласавалі 7,8%.

Усе "народныя абраннікі" ў акругах Віцебскай вобласці лідзіравалі са значнай перавагай над сваімі канкурэнтамі, усё набралі больш як за 50%. Мінімальны адрыў ад другога месца складае больш за 45%.

Выбары лічацца адбыўшыся па ўсіх 14 акругах Віцебскай вобласці. Прынамсі, сярод абраных дэпутатаў пяцёра чыноўнікаў перадусім ўжо мелі досвед працы ў парламенце РБ. І на гэты раз у "Палатку" зноў патрапілі Уладзімір Андрэйчанка, Аляксандр Цацоха, Людміла Дабрыніна Вадзім Дзевятоўскі і Наталля Гуйвік.

Іншыя "народныя абраннікі" беспартыйныя, маюць добрыя пасады у апарате дзяржаўнага кіравання.

Многія з іх з'яўліся дэлегатамі "Усебеларускага народнага сходу", які прайшоў сёлета.

Вартадаць, што болей за ўсё галасоў па Віцебскай вобласці ў сваю падтрымку набраў Уладзімір Андрэйчанка — 86,8%. "Экс-губернатар" Віцебскага рэгіёну прамае ўдзел у заканадаўчым органе ўлады з 2008 года, апроч таго, меў пасаду старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу двух скліканняў — чацвёртага і пятага. Паводле ЦВК Беларусі, яўка выбаршчыкаў па Беларусі склала 74,32%. На Віцебшчыне прагаласавалі амаль 80% выбаршчыкаў.

Конкурс на дэпутацкае крэсла — у сярэднім склала 4,6 чалавека на месца.

Алесь Шумскі

ЗА КАНДЫДАТА "СУПРАЦЬ УСІХ"

У нашым рэгіёне — Шумілінскага, Гарадоцкага і Віцебскага раёнаў самая вялікая колькасць пратэстных выбаршчыкаў, якія галасавалі супраць усіх.

Цэнтрвыбаркам апублікаваў на сваім сайце папярэднія даныя аб выніках галасавання ў Палату прадстаўнікоў. Пры гэтым кандыдат Віктар Міраш, які аб'яўлены пераможцам, атрымаў адну з самых малых падтрымак сярод пазначаных дэпутатаў на Віцебшчыне.

Паводле папярэдніх даных у Гарадоцкай акрузе № 21 пры наяўнасці 64449 выбаршчыкаў удзел у галасаванні па акрузе прыняло 56 345, або 87,4% ад усіх выбаршчыкаў. У выніковым пратаколе акруговай камсіі № 21 запісана, што за Іванова Паўла галасы аддалі 4394 выбаршчыка, за Максіма Ліхалата — 4643, за Віктара Міраша — 35714, а за Валерыя Сямашка — 4504. Дзіўным выглядае, што галасы за трох іншых «прайграўшых» кандыдатаў размясціліся ў межах статыстычнай памылкі — ад 7,8% да 8,2%. І гэта пры тым, што узровень агітацыйнай кампаніі ў гэтых кандыдатаў вельмі

адрозніваўся. Але тут мусіць спрацаваў падыход — «агітуй — не агітуй, а запішам колькі трэба».

Пры гэтым варта адзначыць, што менш чым у В.В. Міраша 63,4% набраных галасоў сярод іншых «пераможцаў» толькі ў Вадзіма Дзевятоўскага, дзеючага дэпутата Палаты № 5 па Наваполацкай акрузе № 24 — 59,8%. Найбольш адсотак падтрымкі зафіксаваны ў старшыні Палаты прадстаўнікоў У.П. Андрэйчанкі — 86,4% па Докшыцкай акрузе № 22.

Звяртае ўвагу і такі факт, што ў нашым рэгіёне — Гарадоцкага, Віцебскага, Шумілінскага раёнаў самая вялікая колькасць выбаршчыкаў, якія галасавалі супраць усіх — 6267 запісаных галасоў і самая вялікая колькасць несапраўдных бюлетэняў — 824. І гэта пры ўсёй умоўнасці лічбаў занесеных у выніковы пратакол.

Леанід Антонаў

МІЖНАРОДНЫЯ НАЗІРАЛЬНІКІ

26 жніўня група доўгатэрміновых міжнародных наглядальнікаў на выбарах у парламент краіны ад АБСЕ пабывала на Шуміліншчыне.

Кірстан Ёргансан (Данія) і Майкл Айкес (Германія) сустрэліся з прадстаўнікамі мясцовых органаў кіравання, праваахоўных органаў,

рэдакцыі дзяржаўнай раённай газеты і наведалі некаторыя выбарчыя участкі.

Міжнародных наглядальнікаў

праявілі зацікаўленасць арганізацый парламенцкай кампаніі у раёне. Таксама звярнулі ўвагу на ролю органаў уладнай вертыкалі ў выбарчай працэдурі, спрыяльныя умовы правядзення агітацыйнай работы кандыдатамі ў дэпутаты, роўнасць доступу іх да СМІ.

Доўгатэрміновыя наглядальнікі папярэдне азнаёміліся з умовамі працы кароткатэрміновых наглядальнікаў ад сваёй місіі, якія непасрэдна прысутнічалі ў Шумілінскім раёне непасрэдна ў дзень выбараў 11 верасня.

А. Прылуцкі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

ПРАВАПАРУШЭННІ

НЕЗАКОННЫЯ ГАНДЛЯРЫ

У гаспадарках Шумілінскага раёна прадавалі жывёлу людзям, якія займаюцца незаконным прадпрымальніцтвам

Пракурорскія работнікі вобласці правярылі сітуацыю ў сельгаспрадпрыемствах па рэалізацыі буйной рагатай жывёлы камерцыйным структурам і насельніцтву. Як, высветлілася, тут было нямала фактаў безгаспадарчасці і нястачы.

Прадаюць ніжэй за сабекошт.

Нярэдка жывёлу пад выглядам рэалізацыі насельніцтву і работнікам гаспадаркі прадаюць людзям, якія займаюцца незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасцю. Гэта дапускалі на прадпрыемствах «Прыазёрны мір» Шумілінскага раёна, «Баброва» Лепельскага раёна.

Няма належнага кантролю.

Вынікі праверкі сведчаць пра тое, што службовыя асобы ўпраўленняў сельскай гаспадаркі і харчавання райвыканкамаў, камітэта па сельскай гаспадарцы і харчавання аблвыканкама не кантралююць дзейнасць прадпрыемстваў па выбыццю жывёлы. Няма кантролю і за фарміраваннем дакладных звестак аб фактычнай колькасці кароў дойнага статка па вобласці, павышэннем эфектыўнасці

вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі, захаваннем патрабаванняў заканадаўства аб захаванасці жывёлы.

Вывучэнне сітуацыі павыбіццю жывёлы ў Шумілінскім, Глыбоцкім і Лепельскім раёнах паказала, што службоўцы райсельгасхарчунаналізаваў прычыны і падставы продажу гаспадаркамі буйной рагатай жывёлы камерцыйным арганізацыям і насельніцтву. Не вывучалі таксама і фарміраванне цэн на продаж жывёлы сельгаспрадпрыемствамі. Да таго ж выбракоўванне асноўнага статка спецыялісты гаспадарак рабілі бескантрольна.

Па выніках праверак пракуроры ў раёнах ўнеслі 9 прадстаўленняў, вынеслі 2 прадпісанні, прынесена 15 пратэстаў, прад'явілі 20 пазоваў на суму 232 млн. 570 тыс. рублёў (недамінаваных) аб спагнанні шкоды, прычыненай крадзяжамі, нястачу і падзяжом жывёлы.

Пракуратура вобласці ўнесла прадстаўленне старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванню аблвыканкама аб ліквідацыі парушэнняў заканадаўства аб захаванасці жывёлы.

Ян Вайтовіч

ГРАМАДСТВА

ЗАБЫЛІ ПРА ДЗЯЦЕЙ

У Шумілінскім раёне налічваецца 102 чалавекі, якім надалі статус гэтак званых абавязаных асоб: мужчын і жанчын. Большасць з іх трапілі ў складаную жыццёвую сітуацыю ў выніку злоўжывання гарэлкай.

На гэты раз чарговае пасяджэнне раённай камісіі па справах непаўналетніх прайшло пад кіраўніцтвам намесніка старшыні райвыканкама Ірыны Шалахавай. Паводле слоў Ірыны Іванаўны, да нерадзівых бацькоў павінны быць выкарыстаны ўсе механізмы ўздзеяння. Аднак ці азначае гэта, што прынятыя меры будуць эфектыўнымі? І што пасля паседжання камісій яны будуць абавязкова працаўладкаваны, за іх яўкай на работу будзе наладжаны строгі кантроль, а заробленыя грошы пойдучы на кампенсацыю выдаткаў, затрачаных дзяржавай на ўтрыманне дзяцей?

Пераважная большасць нядобранадзейных бацькоў – гэта ж вядома асобы, якія з-за гарэлкі зусім не даглядаюць сваіх дзяцей. Нямала і такіх, што стаяць на мяжы пазбаўлення бацькоўскіх правоў і

адабрання дзяцей.

Галоўная задача мэта камісіі па справах непаўналетніх, якая пры гэтым ставіцца — дабіцца усведамлення дарослымі ўсёй згубнасці злоўжывання спіртным, неабходнасці сумленнай працы, наладжвання нармальнага чалавечага быту.

Варта заўважыць, што вынікі працы чыноўнікаў не прападаюць дарам. Ёсць у раёне і станоўчыя прыклады. Так, адзін жыхар з вёскі Пабуда стаў на шлях выпраўлення. Цяпер ён не мае прагулаў на рабоце, адмовіўся ад спіртных напояў, наведвае парадак у хаце. Калі справа так пойдзе і далей, то бацьку могуць вярнуць сына з прытулка.

Напрыканцы пасяджэння камісіі былі разгледжаны адміністрацыйныя справы, у якіх правапарушэнні здзейснілі непаўналетнія.

Алесь Прыбярэжны

СПОРТ

ФУТБОЛ НА ТОРФЕ

У Шумілінскім раёне прайшоў міжнародны турнір па тарфяным футболе.

Каманды з Беларусі і Фінляндыі выяўлялі мацнейшага ў турніры па торфафутболу.

На тарфяное поле выйшлі дзве фінскія каманды, каманды Віцебскаблгаз, Белтопгаза і Белэнерга. Гульні ішлі на двух палях адначасова, у кароткіх перапынках футбольныя пляцоўкі шчодрэ палівалі вадой. Нягледзячы на тое, што на поле выйшлі толькі аматары, яны змагаліся за перамогу, як сапраўдныя прафесіяналы. «Балотныя» футбалісты падалі і падымаліся, заўзята змагаліся за мяч, па-сяброўску пляскаючы па плячы і дапамагаючы падняцца збітаму з ног суперніку. Прычым, у іх выдатна атрымывалася разумець адно аднога, не ведаючы мовы.

«Футбол, як футбол!» – тут, бадай, такі выраз не падыходзіць. Акрамя памераў пляцоўкі і месцы правядзення, незвычайны падобны футбол яшчэ і тым, што ў камандзе гуляюць жанчыны. І не проста гуляюць, а нават праяўляюць сапраўдны гераізм, спраўляюцца з каманднай задачай не горш за мужчын.

Цікава і тое, што абутак футбалісты тут выбіраюць на свой густ. Дапускаецца гуляць басанож або ў доўгіх шкарпэтках, якія дазваляюць змякчыць удар мяча па назе. Госці ж з Фінляндыі прыдумалі

спосаб, як лепей, – абматалі зручныя красоўкі скотчам. Маленькая хітрасць дазваляе ім з найменшымі высілкамі выцягваць ногі з разжыжанай паверхні «паляны», як мага болей эканоміць сілы.

Прагледзеўшы ўсе матчы, сустракаючы з радасцю кожны забіты гол і крыўдуючы ў выпадку промаху, можна з поўнай упэўненасцю сказаць, што тарфяны футбол – гэта новае цікавае відовішча. Тут існуе поўная адсутнасць аднаго і прамагальных момантаў; відовішчы перахопы дзіўна нерухомага мяча; нязграбны падзенні футбалістаў. А збянтэжаныя гульцы нязвычайна хісткасцю балотнага поля, гразевыя пырскі вязкай тарфяной масы, якія пакідаюць пацешны след на вопратцы, толькі падбадзёрвалі крыкі натхнёных гульні заўзятараў.

У тым факце, што спорт збліжае – перакананы і намеснік генеральнага дырэктара ДВА «Белпалівагаз» Валерый Ковалёў. Сумесны актыўны адпачынак надзвычай дапамагае ў дзелавых ўзаемаадносінах, прыводзіць да больш блізкага супрацоўніцтва і ўзаемаадносін.

– Мы, да прыкладу, ужо заключылі кантракт на пастаўку дзесці тысяч тон нашага брыкету ў Фінляндыю, – распавёў Валерый

Уладзіміравіч, адпачываючы ў перапынку паміж футбольнымі сутычкамі, – дзелавы перамовы працягваюцца.

Наогул, такі фармат ўзаемаадносін прапанаваў фінскія партнёры, дзелавое супрацоўніцтва ў сферы тарфяной прамысловасці з якімі наладжана даўно. І калі ў 2014 годзе, як заўважыў Валерый Ковалёў, упершыню выйшаўшы на тарфяное поле з мячом, наша каманда заняла 4-е месца, то ўжо ў 2015-м – пераходны кубак чэмпіёна паехаў у Беларусь.

Па правілах спаборніцтваў на наступны год турнір прымае той бок, які выйграў. Удзельнікі турніра вельмі ўдзячныя прадпрыемству «Віцебскаблгаз» за дапамогу ў арганізацыі і правядзенні мерапрыемства. Дарэчы, Пётр Шэршань, генеральны дырэктар ВРУП «Віцебскаблгаз», таксама прыехаў на тарфяныя палі пахварэць за сваю каманду.

Задаволенасць гасціннасцю, высокай арганізацыяй спаборніцтваў выказалі і прадстаўнікі фінскага боку. Пры гэтым жартавалі, што іх задача – не выйграць турнір, а выйграць хоць бы адзін матч. А наогул самае галоўнае – гэтая добрая гульня. А яна была сапраўды такой. Перамогу ў спаборніцтвах атрымала каманда Віцебскаблгаз, на другім месцы апынуліся футбалісты Белтопгаза, на трэцім – каманда Белэнерга.

vitbichi

ФУТБОЛ

ГОДНАЯ НІЧЫЯ

На гарадскім стадыёне ў Шуміліне адбыўся матч ў рамках чэмпіяната вобласці па футболе паміж камандамі ФК «Шуміліна» — ФК «Лепель». Гульня праходзіла ў роўнай барацьбе.

27 жніўня ў Шуміліне прайшла чарговая гульня нашай футбольнай каманды і гасцямі з Лепеля. По ходу гульні варта сказаць пра некалькі ключавых момантаў. Па-першае, матч выдаўся цяжкім і напружаным.

Па-другое, абставіны склаліся так, што шумілінцы дапусцілі памылкі, якія безумоўна

паўплывалі на канчатковы вынік матчу. Госці з лепельскай каманды нямала дзе паказалі жорсткія прыёмы гульні, аднак нягледзячы на гэта, шумілінцы зрабілі ўсе, што змаглі.

Галамі у вароты «Лепеля» вызначыліся Сяргей Фінашын і Канстанцін Кіташоў, які забіў двойчы і пры гэтым паказаў сваё прыгожае футбольнае

майстэрства.

Вынік матчу «Шуміліна» — «Лепель» — 3:3. Шумілінцы яшчэ маюць шанс прарыву з групы і зараз для гэтага ёсць усё неабходнае.

Цяпер галоўнае — збірацца на гульні максімальным складам, бо кожная гульня зараз вырашальная і адсутнасць лідэраў можа балюча адбіцца на ўсім сезоне. Шмат людзей дапамагаюць камандзе як могуць і цяпер ФК «Шуміліна» — гэта не толькі самі гульцы.

Алесь Прыбярэжны

БЛІСКУЧАЯ ПЕРАМОГА

ФК «Шуміліна» перамог каманду «Глыбокае» і выйшаў на другое месца ў групе «А»

Гэта гульня мела для шумілінцаў вельмі важнае і вырашальнае значэнне. У пачатку першага тайма гульнем ня клеілася, рызыкаўных момантаў амаль не было. Аднак, нарэшце каталізатарам для нашай каманды стаў праход Андрэя Шантура, якога госці збілі ў штрафной пляцоўцы. Пенальці рэалізаваў Канстанцін Кіташоў.

Другі тайм быў сапраўдным падарункам для шумілінскіх балельшчыкаў. Сяргей Фінашын забіў у вароты

«Глыбокае» два прыгожыя галы, лік становіцца 3:0 на карысць шумілінскай каманды. Але глыбоцкія футбалісты здавацца ня збіраліся. Неўзабаве ў адказ у вароты ФК «Шуміліна» паляцелі два мячы, і хутка лік скараціўся да 3:2.

Часам здавалася, што маючы галявы адрыв, шумілінцы зусім могуць страціць шанец на перамогу. Але на гэты раз яны вельмі ўдала згулялі на контратаках. Правёўшы некалькі сапраўды магутных нападаў, Андрэй Шантур забіў

свой чарговы гол, а завяршыў галявое свята на полі Сяргей Фінашын, аформіўшы свой хет-трык. Канчатковы лік матчу – 5:2.

У выніку шумілінскія футбалісты здабылі вельмі важную перамогу. Зараз нашай групе «А» застаўся крок да рашэння мінімальнай задачы на сезон – выхаду з групы.

Цяпер ФК «Шуміліна» займае другі радок турнірнай табліцы. Як бачна, каманда «Міёраў» адстае на два ачкі, адрыв ад лепельскіх футбалістаў складае адно ачко.

Алесь Прыбярэжны

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

ПАЖАРНЫЯ
ВЫРАТАВАЛІ
ГАСПАДЫНЮ

Другога верасня ў гарпасёлку Шуміліна адбыўся пажар у аднапакаёвай кватэры, пацярпела гаспадыня.

Другога верасня прыкладна а палове пятай вечара паступіла паведамленне пра пажар у аднапакаёвай кватэры ў гарпасёлку Шуміліна. Работаючы МНС было выратавана гаспадыня, якая шпіталізавана з дыягназам – атручванне прадуктамі

гарэння. З вышэйразмешчаных паверхаў эвакуіравана 5 чалавек, з іх ніхто не пацярпеў. У выніку агнём былі пашкоджаны ложак, пасцельныя рэчы, закураны сцены і стол. Прычыны пажару высвятляюцца.

Сяржук Крупскі

РЭХА
ВАЕННЫХ ЧАСОЎ

У лесе Шумілінскага раёна знойдзены боепрыпасы.

Боепрыпасы часоў Другой Сусветнай вайны знаходзіліся паблізу гарадскога пасёлка Обаль.

Паводле інфармацыі МУС Беларусі, у лясным масіве былі знойдзены 282 артылерыйскія

снарады і 184 выбухоўніка да іх.

Небяспечная знаходка была аб'яшчоджана групай размініравання вайсковага аддзела 5524.

Сяржук Крупскі

ЗНІКЛА БЕНЗАПІЛА

У непрацуючага жыхара Шумілінскага раёна скралі бензапілу «Штыль».

У Шумілінскі РАУС звярнуўся непрацуючы 56-гадовы мужчына. Ён паведаміў работнікам міліцыі аб тым, што ў перыяд з 6 да 10 гадзін з яго дома, пры невядомых абставінах быў здзейснены

крадзёж бензапілы «Штыль».

Нанесены ўрон ацэньваецца ў 328 рублёў.

Па факту крадзяжу заведзена крымінальная справа па частцы 2 артыкула 205 КК.

З ЗАЛЫ СУДА

БРАКАНЬЕРАМ –
ДВА ГАДЫ ЎМОЎНА

Суд Шумілінскага раёна вынес вырак у дачыненні да двух жыхароў райцэнтра, якія рыбачылі падчас нерасту забароненых прыладай лоўлі – нерат.

Раней 10 красавіка 2016 года на меліярацыйным канале непадалёка ад возера Сасноўскае ў Шумілінскім раёне былі затрыманы два жыхары райцэнтра. Мужчыны рыбачылі забароненых прыладай лоўлі – нерат (сеткавая пастка, якая складаецца з каркаса). У перыяд агульнай забароны на лоўлю, рыба якая нерасцілася на плытководдзе, апынулася лёгкай здабычай – браканьеры вылавілі 228 шчупакоў.

Нягледзячы на тое, што значная частка рыбы нават не дасягнула прамысловага памеру, і за дробных і за буйных шчупакоў браканьеры плацяць па адной цане. У красавіку ім налічылі 430,9 мільёна беларускіх рублёў.

Паколькі цяпер кожны шчупак, які ідзе на нераст, ацэньваецца ў 9 базавых велічынь, за ўвесь незаконны набытак па рашэнні суда парушальнікам прыйдзецца выплаціць 43 тысячы (дэнамінаваныя) рублёў.

Акрамя гэтага суд прызначыў

вінаватым па 100 базавых велічынь штрафу і 100 гадзін грамадскіх работ, а таксама прысудзіў кожнага да двух гадоў пазбаўлення волі ўмоўна.

У. Амбросаў

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце *бесплатную падпіску*. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі *прачыталі* «Світанак», то калі ласка, *перадайце знаёмым*.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе *спампаваць са старонкі*: <http://kamunikat.org/svitanak.html> для далейшага *выкарыстання* яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НОВАЯ КАРЦІНА БЕЛАРУСКАГА СЪВЕТУ: «АДМАРОЗКІ» Ў ПАРЛЯМЭНЦЕ

Відавочна, што прамінулыя выбары былі, як і раней, цалкам кіраваныя. І прайшлі яны згодна са звычайным беларускім сцэнарам. Адзіная навацыя, якую цяпер усе абмяркоўваюць, — гэта пропуск у Палату прадстаўнікоў дзвюх дэмакратычных дэпутатак. Пра ўсё астатняе даўно ўсё сказана.

Усімразумела, што зьяўленьне Ганны Канапацкай і Алены Анісім у сьпісе дэпутатаў — вынік палітычнага рашэньня на самым версе. Па лёгіцы кіраўніцтва, яно павінна вырашыць прынамсі дзьве задачы. Па-першае, нэўтралізаваць пазыцыю праваабаронцаў, незалежных экспэртаў і апазыцыі, якія сьцьвярджаюць, што выбараў у Беларусі няма. Маўляў, глядзіце: апазыцыянеры будуць засядаць у Палаце прадстаўнікоў, якія пытаньні?

Другая задача, якую вырашалі ўлады гэтым крокам, звязаная з вонкавым чыньнікам. Зьяўленьне ў парлямэнце двух апазыцыйных дэпутатаў павінна стаць дадатковым аргумэнтам для назіральнікаў АБСЭ, павінна даказваць, што ў беларускіх выбарах ёсьць прагрэс у бок дэмакратыі.

Але адначасова зьяўленьне апазыцыі ў Палаце прадстаўнікоў нясе ўладам пэўныя выклікі і рызыкі. Бо гэта пэўны крок у бок ускладненьня палітычнай сыстэмы ці яе дызайну. Да гэтага часу яна была ясная і простая, як аглобля. Паводле афіцыйнага ідэалігічнага канструкту, увесь народ падтрымлівае ўладу і

прэзыдэнта, апазыцыі ў краіне няма, ёсьць толькі купка «адмарозкаў», «пятае калёна».

Якраз пра гэта сказаў Аляксандар Лукашэнка на выбарчым участку 11 верасня: «Апазыцыя павінна быць, або мы будзем мець вялікія праблемы. Але яна не павінна быць пятай калёнай. Трэба быць бліжэй да праблемаў людзей, нават калі гэта аб'ектыўна цяжка. Ну, так, гэты спэктар заняты, усе клапоцяцца аб народзе, пачынаючы з прэзыдэнта і заканчваючы старшынёй сельсавету. Але розьніца ў тым, хто гэта робіць на справе, а хто мянціць языком. Давайце прабачым ім гэта, яны і так ужо пакараныя».

То бок апазыцыя ва ўяўленьні Лукашэнкі, якое ён 22 гады навязвае беларусам, — гэта далёкія ад інтарэсаў народу людзі, бо ў іх няма нішы, пра народ клапоціцца прэзыдэнт і ягоная вэртыкаль. У такой сыстэме апазыцыі няма месца. Таму гэта ўбогія, пакараныя лёсам людзі. Адным словам, «адмарозкі». Такая простая карціна сьвету. Гэта ў Расеі дзейная ўлада вядзе складаныя гульні, Крэмль сам стварае

сабе левую і правую апазыцыю, усяляк маніпулюе палітычным працэсам. А тут палітычны малюнак быў прымітыўны, ён складаўся з двух колераў: белага і чорнага. І без аніякіх разнастайнасьцяў. Лукашэнка нават крытыкаваў расейскія парадкі — маўляў, навошта гэтыя хітрыкі, трэба проста і шчыра размаўляць з народам.

І вось цяпер гэтыя «адмарозкі» зьявіліся ў парлямэнце з дэпутацкімі мандатамі

І вось цяпер гэтыя «адмарозкі» зьявіліся ў парлямэнце з дэпутацкімі мандатамі. І гэта крыху зьмяняе ўсю карціну і афіцыйны ідэалігічны дыскурс. Улады ж ня могуць прызнаць, што яны там зьявіліся ў выніку рашэньня Лукашэнкі. Сам гэты факт легітымизуе апазыцыю як інстытут. Беларускім прапагандыстам давядзецца афіцыйна прызнаць, што апанэнты рэжыму прадстаўляюць інтарэсы пэўнай часткі грамадзтва. Іх нельга ігнараваць у дзяржаўных установах, дзяржаўных мэдыях.

То бок пропуск апазыцыі ў сыстэмную палітыку — гэта новы выклік і рызыкі найперш для ўлады. Бо любое ўскладненьне сыстэмы — гэта заўсёды новыя праблемы. Дарэчы, для апазыцыі таксама, пра што сьведчаць некаторыя працэсы ў АГП.

Цяпер усё залежыць ад таго, як апазыцыя выкарыстае гэтую сытуацыю. У свой час, на пачатку

2000-х гадоў, парлямэнцкая група «Рэспубліка» ў складзе Валера Фралова, Сяргея Скрабца і Уладзімера Парфяновіча слаўна пашумела.

Дэмакратычныя прадстаўнікі могуць паспрабаваць навязаць уладам свой парадак дня. Калі дэпутат парлямэнту выступае зь нейкай ініцыятывай, якую ён адначасова транслюе ў грамадзтва з дапамогай незалежных мэдыяў і сацыяльных сетак, то ўладам цяжка будзе гэта ігнараваць, давядзецца неяк рэагаваць, апраўдвацца.

Увогуле, могуць узьнікнуць цалкам нечаканыя сюжэты. Напрыклад, лідэр Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль

Лябедзька стане памочнікам дэпутата ад сваёй партыі і зьявіцца ў будынку Палаты прадстаўнікоў на законнай падставе з адпаведным пасьведчаньнем. Уяўляеце, які будзе фурор. І што з гэтым рабіць? Не пусьцець яго туды? А на якой юрыдычнай падставе? А калі пусьцець, то ён там у кулюарах будзе ўвесь час у атачэньні журналістаў, пачне ў мітынгавым стылі зьедліва камэнтаваць кожны крок парлямэнту. У любым выпадку — скандал. Ва ўмовах поўнай адсутнасьці палітычнага жыцьця ў краіне і гэта можна назваць палітыкай.

**Валер Карбалевіч
«Радые Свабода»**

ПАЛАТА №6

ЛУКАШЕНКО НАРУШИЛ СТЕРИЛЬНОСТЬ ПАЛАТЫ

Белорусские власти попытались смикшировать грубые нарушения в ходе кампании пропуском в парламент двух оппозиционных фигур.

Белорусские власти увенчали парламентскую кампанию довольно сильным ходом. На целиком подконтрольных выборах в Палату представителей, прошедших 11 сентября, мандат, по предварительным данным, получила представительница Объединенной гражданской партии (ОГП) Анна Канапацкая. Также обозреватели выделяют победу Елены Анисим из «Таварыства беларускай мовы», которая хоть и не входит ни в какую партию, но воспринимается как умеренная оппозиционерка.

В прежние созывы Палата фигурировала в независимой прессы с язвительным ярлыком «стерильная», поскольку в Овальном зале заседали сугубо лояльные персонажи. Хотя и по итогам выборов 11 сентября в нижнюю палату прошли почти поголовно такие же фигуры, но говорить о полной стерильности законодательного органа теперь не приходится.

В частности, ОГП, выдвинувшая Канапацкую, стоит на позициях жесткой критики режима Александра Лукашенко. ТБМ же тербит власти, чтобы возрождали белорусский язык, а это у нас почти синоним

оппозиционности.

Впрочем, сейчас Анисим как раз-таки удобна людям наверху в плане продвижения негласной политики мягкой белорусизации. Можно картинно развести руками перед Москвой, если там натопыряются, заподозрив измену: это же не мы, это все оппозиция воду мутит.

Спутали карты оппозиционерам

Белорусский официальный лидер не особо склонен к тонкой внутривнутриполитической игре. Созданная им система груба, но надежна: у президента — царские полномочия, безголосый парламент послушно штампует спущенные из правительства или президентской администрации законы.

Но, как видим, жизнь заставляет идти на более изощренные по белорусским политическим меркам сценарии.

Смотрите, что получается. На протяжении всей минувшей кампании оппозиция твердила, что выборы нечестные. В последние дни было много заявлений о том, что накручивается явка, комиссии отшивают наблюдателей и пр. В округе, где баллотировалась Канапацкая, электоральный

процесс тоже выглядит не вполне чистым.

Лидер ОГП Анатолий Лебедько, другие представители правоцентристской коалиции подчеркивают, что их оценка кампании не меняется. Вердикт правоцентристов суров: «Власть назначила всех 110 депутатов».

Но при этом оппозиционной партии неразумно отказываться от мандата, от трибуны пусть себе и в недемократичном, административно сформированном парламенте. Короче, неожиданная коллизия, шахматная вилка для тех, кто априори собирался доказывать нелегитимность этих выборов.

Попутно власти, как предполагают некоторые обозреватели, дали показательный щелчок Татьяне Короткевич из «Говори правду», которая была соперницей действующего президента на прошлогодних выборах и, надо же, не удосужилась поздравить победителя, а совсем даже наоборот — обжаловала итоги выборов в Центризбирком. Впрочем, самое главное — Короткевич тогда резко подняла свой рейтинг (в Беларуси же, согласно представлениям на самом верху, должен быть только один политик). Теперь ей насчитали скромный результат в том же округе, где

баллотировалась Канапацкая.

Кроме всего прочего, запутывается дело с репутацией «Говори правду», которую более радикальные оппозиционеры относили к спарринг-партнерам властей. Сейчас представители этой кампании, продвигающей лозунг мирных перемен, могут укоризненно бросить хулителям: видите, зря на нас бочки катили!

Да, и, учитывая заикленность оппозиции на поиске агентов в своем лагере, нетрудно предвидеть, что прошедшие в парламент оппозиционеры тоже до дна изопьют горькую чашу подозрений.

Сделали подарок Западу

Но, конечно же, всю эту хитрую катавасию наверху затеяли отнюдь не только ради для того, чтобы спутать карты оппозиционерам, лишней раз столкнуть их лбами (и так сшибаются то и дело).

Фишка в том, что власти хотят гарантированно получить от Запада достаточно благоприятную оценку этих выборов.

Декоративных процедурных изменений, оформленных решениями Центризбиркома, для этого могло оказаться маловато. Ведь принципиальные рекомендации БДИПЧ ОБСЕ так и не были выполнены. В избирательных комиссиях

оказалась лишь горстка оппозиционеров, их жестко отсеивали. Были случаи фактической цензуры кандидатских выступлений.

В добавок для обеспечения явки вертикаль широко использовала добровольно-принудительный механизм досрочного голосования (за пять дней перед 11 сентября таким образом проголосовало более 31% избирателей). Согласно сигналам наблюдателей, во многих местах явка к тому же и беспардонно завывалась.

Витогем накопилась довольно внушительная масса негатива, претендующего на попадание в отчет наблюдателей БДИПЧ ОБСЕ. Этот отчет, в свою очередь, будут брать во внимание политики Евросоюза и США, принимая решение о дальнейшей судьбе отношений с Беларусью. А от этих отношений зависит получение Минском западных денег, возможность геополитического балансирования.

Потому и был сделан ход конем. Некоторые европейские деятели открытым текстом объясняли властной верхушке: будет оппозиция в парламенте — будем иметь с вами дела. Ну так вот, получайте.

(сокращено)

**Александр Класковский
Белаяпан**

НАЗІРАННЕ

БДПЧ АБСЭ:
НЕ АДПАВЯДАЛІ МІЖНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ

Назіральнікі БДПЧ АБСЭ заявілі, што парлямэнцкія выбары ў Беларусі не адпавядалі ключавым міжнародным стандартам правядзення дэмакратычных і свабодных выбараў.

Кіраўнік місіі БДПЧ АБСЭ Кент Гарстэт заявіў, што беларускія ўлады напярэдадні выбараў далі шэраг абяцанняў адносна празрыстасці выбарчага працэсу, але да канца іх ня выканалі.

У пісьмовай версіі дакумента фармулёўкі АБСЭ больш абцякальныя:

"Місія назіральнікаў АБСЭ на выбарах у Палату прадстаўнікоў адзначыла ў сваёй папярэдняй ацэнцы 12 верасня, што беларускія ўлады арганізавалі гэтыя выбары эфэктыўна, але ня здолелі ліквідаваць «шэрагу сістэмных недахопаў» у выбарчым працэсе.

«Нарматыўна-прававая база абмяжоўвае палітычныя правы і асноўныя свабоды, і яна была інтэрпрэтаваная прэзмерна абмежавальным чынам. Асвятленне ў СМІ не дазволіла выбаршчыкам зрабіць усвядомлены

выбар і, нягледзячы на агульнае павелічэнне колькасці кандыдатаў, у тым ліку значнай колькасці з апазыцыі, кампаніі не хапала бачнасці» — гаворыцца ў заяве.

«Ясна відаць, што Беларусі паранейшаму застаецца прайсці пэўную дарогу, каб выканаць свае дэмакратычныя абавязанні. Перад выбарамі ўлады зрабілі шэраг абяцанняў адносна празрыстасці працэсу і выканалі іх часткова, але недастаткова» — сказаў Кент Гарстэт, спэцыяльны каардынатар і кіраўнік кароткатэрміновага назіральнай місіі АБСЭ.

«Учора галасаванне прайшло спакойна і добра арганізавана, хоць былі засыярогі з нагоды падліку галасоў. Тым ня менш, выбары не абмяжоўваюцца толькі днём галасавання, і гэтыя выбары паказалі, што Беларусь, як

эўрапейская краіна, мае патрэбу ў сапраўды канкурэнтнай палітычнай сістэме для таго, каб рэалізаваць свой дэмакратычны патэнцыял» — сказала Гізэля Вурм з Парлямэнцкай асамблеі Рады Эўропы. «Таму вельмі важна, каб неадкладна пачаць неабходныя рэформы нарматыўна-прававой базы, каб забяспечыць стварэнне такой сістэмы, якая з'яўляецца ключавым элементам для дэмакратычнай стабільнасці».

«Абмежаванні асноўных свабодаў асацыяцыі, выказвання меркаванняў і сходаў звузілі грамадскую прастору і адмоўна адбілася на палітычным асяродзьдзі, у якім былі праведзеныя выбары. У той час як кандыдаты, як правіла, маглі свабодна праводзіць агітацыю ў рамках закону, вялікая колькасць вырашыла не рабіць гэтага, што спрыяла апатыі выбаршчыкаў. На пазытыўнай ноче трэба адзначыць, што інструкцыя Цэнтральнай выбарчай камісіі адносна больш дазвольнага

размеркавання грамадзкіх месцаў для агітацыі была выкананая шматлікімі мясцовымі органамі ўлады. Аднак няроўны доступ да дзяржаўных і грамадзкіх інстытутаў і рэсурсаў сказіў гульнявое поле для кандыдатаў. У сукупнасці, гэта абмежавала даступныя магчымасці выбару для выбаршчыкаў» — лічыць назіральная місія АБСЭ.

Заява назіральнай місіі АБСЭ таксама адзначае тое, што ў выбарчых камісіях апынулася толькі нязначная колькасць прадстаўнікоў апазыцыйных кандыдатаў і што адсутнасць цэнтралізаванага рэестру выбаршчыкаў прывяла да адсутнасці гарантый абароны ад шматразовага галасавання.

«Пастаянныя недахопы, якія мы вызначылі ў ходзе назірання за гэтымі выбарамі, паказваюць на той факт, што даўнія рэкамендацыі застаюцца нявыкананымі» — заявіла Тану дэ Зулуэту, кіраўніцу доўгатэрміновай місіі АБСЭ па назіранні за выбарамі".

Радые Свабода

ТАКАЯ ГІСТОРЫЯ

ПОЧЕМУ КОЛЮ ВДРУГ РАЗЛУЧИЛИ С ОТЦОМ

31 августа младшему сыну президента Беларуси Коле Лукашенко исполнилось 12 лет. Обычно главы государств постсоветского пространства не демонстрируют своих отпрысков. Но Коля — особый случай. Сложно найти в стране более медийную персону, разве что сам его папа.

Да и в мировом масштабе известности маленького Лукашенко могут позавидовать иные звезды. Но этим летом глава Беларуси повсюду появлялся в одиночестве. Случился ли скандал в президентском семействе или наследнику просто устроили каникулы, сменил ли Лукашенко имидж или в воспитательный процесс вмешалась мама, разбиралась «Лента.ру».

Тайна рождения

История появления на свет маленького Коли, как и положено у монархов, окутана тайной. О том, что у белорусского президента не два, а три сына, общественность узнала почти через четыре года после рождения младшего. А все потому, что Николай рожден вне брака. Имя матери возможного преемника официально объявлено так и не было.

Между тем СМИ утверждают, что мама Коли — Ирина Абельская, бывший лечащий врач главы государства. Про нее известно немного: родилась в Бресте, от первого брака имеет сына Дмитрия, с 1994 по 2001 год была личным доктором президента. В 2001-м Абельская получила должность главного врача Республиканского клинического медцентра Управления делами президента, а ее мать, Людмилу Постоялко, назначили министром здравоохранения Беларуси. По слухам, тайные отношения президента с Абельской прекратились в 2007 году. В это же время у нее забрали сына Колю, который стал повсюду сопровождать отца.

Сам Лукашенко говорил по этому поводу: «Так у меня судьба сложилась. Откровенно вам скажу, что если меня нет дома, он [Коля] не спит, не ест, это вообще не ребенок. Вот он привязан, как хвост, и это уже не первый год. Я в зарубежную командировку вынужден его брать, потому что он не будет спать, он дойдет до изнеможения. Со мной в самолете он поспит, поест — он привязан к отцу. Ну что, я его должен

отпихивать, он что, мне мешает?»

...И без ложной скромности добавил, что таких отцов, как он, очень мало: «Я и старших своих детей безумно любил. Если у меня маленький ребенок — все, я забываю о какой-то там любви, о чем-то, у меня есть работа, и у меня есть ребенок, я ну до бешенства люблю детей. Это и старших касалось, и этого ребенка касается, это святое».

Клуб путешественников

Коля Лукашенко был представлен миру в апреле 2007 года, и сразу же отец объявил его уникальным человеком. Белорусский лидер заявил, что не надеется на своих старших сыновей и не считает их своими преемниками (Виктор — член Совбеза республики, помощник президента, Дмитрий — член Национального олимпийского комитета, глава Президентского спортивного клуба). А вот Коля, которому на тот момент не исполнилось и четырех лет, по его мнению, может стать президентом. «Очень подвижный и, извините за нескромность, умный мальчик. Он все понимает, все знает, где что можно, где нельзя. Поэтому это уже, знаете, как, может, грубо скажу, как талисман мой, это мой крест, вот я его несу», — не без гордости рассказывал глава государства.

В свои 12 лет Николай Лукашенко может похвалиться знакомством с Владимиром Путиным, Виктором Ющенко, Дмитрием Медведевым, Мишель и Бараком Обама и двумя Папами Римскими — Бенедиктом XVI и Франциском. Первые встречи давались мальчику с трудом, он отвлекался, скукал, тербил отца, садился к нему на колени, а иногда прерывал выступления и просил уйти. Президент рассказывал о таких приемах: «Я говорю: „Коля, сядь рядом, ну не надо на колени, это же официальные переговоры“. Он тут устроил скандал: „Нет, я хочу с тобой на колени. Ты мой папа, я хочу с тобой на колени“. Ну что тут скажешь, когда уже операторы сидят, журналисты, все — „Да ладно, сядь ты уже на колени“».

Сумасшедшая отцовская любовь

В последние восемь лет без Коли не обходилось практически ни одно мероприятие с участием президента, включая протокольные. Малышу, как любит называть его Лукашенко, приходилось скучать на переговорах папы с президентами стран ближнего и дальнего зарубежья, стоять на трибуне во время военных парадов по случаю Дня независимости, позволять гладить себя по голове Папе Римскому Бенедикту XVI, участвовать в саммитах СНГ, «Славянских базарах», ездить по регионам, пострадавшим от чернобыльской аварии, а также на Олимпиады в Пекин и Сочи. Коля опускал заполненный отцом бюллетень в урну на парламентских выборах, клал кирпичи на строительстве аквапарка и неоднократно участвовал в военных учениях. Очевидно, это самое любимое мероприятие мальчика — ведь все мальчишки обожают играть в войнушку, а тут ему отдают честь настоящие командиры.

Когда Николаю шел шестой год, на военных учениях с ним встретился тогдашний президент России Дмитрий Медведев. Как и отец, мальчик был одет в камуфляжную форму, а на поясе у него была кобура с пистолетом золотистого цвета. Российский лидер спросил у Коли, нравится ли ему пистолет, на что Лукашенко-старший подсказал сыну ответ: «Хороший пистолет, потому что президент России подарил».

Кстати, любимая компьютерная игра Коли — танки. На встрече с белорусскими учителями президент Беларуси рассказал, что порой время его «танковых сражений» приходится ограничивать: «Час танки — полтора часа музыки, два часа танки — четыре часа музыки. Пока четыре часа музыки для него трудно, поэтому больше часа в танки он не играет».

Где Коля?

Летом младший сын главы Беларуси вдруг пропал. Точнее, исчез из медийного пространства. Последняя встреча Коли на высоком уровне состоялась 21 мая в Ватикане — с Папой Римским Франциском. Спустя неделю мальчик мелькнул в программе «Главный эфир» на телеканале «Беларусь 1» — и с тех пор его не видно

и не слышно. Судя по репортажам средств массовой информации, Николая не было рядом с отцом ни в Казахстане, ни в Узбекистане, ни в рабочей поездке в Гомельскую область. Он не участвовал во Всебелорусском народном собрании, пропустил финал конкурса красоты «Мисс Беларусь-2016». И во время зарубежных поездок Лукашенко выходил из самолета один, хотя все давно привыкли, что он всегда держит за руку «малыша». Но заметнее всего отсутствие Коли было в День независимости: впервые за многие годы президент принимал парад в одиночестве. Между тем пресс-секретарь главы государства Наталья Эйсмонт объяснила, что Николай смотрел парад с соседней трибуны вместе с матерью.

Кстати, в июне Ирина Абельская, которую хоть и неофициально, но считают мамой Коли, дала интервью. Беседа с журналистом в основном была посвящена ее профессиональной деятельности. Но несколько слов Абельская сказала и о своих детях, в частности рассказала, что ее старший сын продолжил врачебную династию и стал офтальмологом. На вопрос корреспондента, хотела ли бы она, чтобы и младший сын пошел по ее стопам, Ирина ответила: «Я не задумываюсь об этом. Я бы просто хотела, чтобы он получил хорошее образование, выбрал интересную профессию, любил свою работу, получал от нее удовольствие и приносил пользу и радость другим». Она также сказала, что с детьми в основном строга, но демократична, при этом сыновья часто общаются с ней как с ровесницей: «Но я их притормаживаю: „Стоп, ребята, я вам не подружка“».

С чем связано исчезновение Коли Лукашенко с «политической арены» — можно только гадать. Возможно, он получил право на законные каникулы или проводит время с мамой. Не исключено также, что подросший инфант осознал, что большинство граждан попросту раздражает его публичность и решил до поры до времени уйти в тень.

(скарочана)

Татьяна Кирсанова
lenta.ru

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 16.09.2016 у 15.40
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.